

VAR C.
Växjö 1696
SUB OMNIPOTENTIS MODERAMINE;
Approbante Ampl. Facult.
Philos. Ab.

F O E T U R A
P I E R I A,
SIVE
D E M U S I S,

DISPUTATIO MAGISTERIALIS

M· CHRISTIERNO
ALANDRO,

Eloq. Rom. Profess. Ordin.

P RÆS I D E,

Simpliciter edita

A B O Æ ,

â

S V E N . M E L A N D R O ,

In Audit. Majori, die 12 Decemb.
Anno 1696.

Impr. apud Jo. LAUR. WALLIUM.

SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS

VIRO Fideli Nobilissimo,

in CHRISTO Patri ac Domino,

Reverendissimo

DN. SAMUELI
WIRÆNIO,

S. S. THEOL. DOCTORI

Celeberrimo,

Inclutæ Diœcesios Wexionensis

EPISCOPO

Eminentissimo,

Reverendi ibidem Senatus Ecclesiastici

PRAESIDI

Amplissimo,

Gymnasiorum & Schol. per Diœcesin

EPHORO

Accuratissimo,

PATRONO ET PROMOTORI SUMMO !

Salutem perennem & omnigenæ felicitatis splendorem !

Clarissime Dn. Candidate
SVEN. MELANDER,

Amice in paucis dilecte.

A quo tempore heic loci sum, ab eo e-
tiam Te novi: ita vero Te novi, ut
sincerè Te non amare non potuerim.
Quicquid enim insignem optimarum artium
Cultorem exornare potest, in Te lucere vidi.
Scilicet mentem candidam & castam, mores
svaves & jucundos, vitam deprehendi puram
& innocentem. Nec vero animum vegetum
vividumque desideravi, sed illum perspicacem
altioraque adspirantem inveni, adeo ut & ob
hanc causam sermones Tecum sèpius so-
ciare volupe duxerim. Quidam altè autem co-
gitationes Tuas elevasti, præsens de MUSIS
arguit Argumentum. Quid ut nullum inge-
nio Tuo dignius eligere potuisti, ita in nullo
major Tibi parata fuisset laus, majorve honos.
Ipsæ enim MUSÆ, qvarum Excellentiae Tu-
hic extitisti Præco, ita laudem Tuam expli-
care unaqve Te Lauro ornatum, virtutemque
Tuam Præsuli Tuo Eminentissimo, Musarum
Æstimatori maximo, commendatum ire haud
desistent, ut & illarum & Tui ipsius causâ, la-
borum in Musarum castris feliciter exantato-
rum præmium Tibi contingat felix & fæcundum.
Quod ut si ex animo vovet *Tibi optimè volens.*

LAURENT. BRAUN,

Med. Doct. & Prof. Acad. h. t. Rector

Ad

Florilegum Juventutem Smolanicam,
Cum Mythologiam Musarum, Magisterio
sacraret,

Eximiæ probitatis & eruditionis
Vir-Jnvenis,

SVENO MELANDER,

ανάγεται παντομένος

EN ROSA UNDE MEL!

Hæsit Aristaeus, peragrans Peneia tempe:
Cum sacra Eurydice victimæ cæsa foret,
Cumque suis creberet, detauris deque
juvencis,

Ferbuit imber apum: num sata parva sibi?
Mox ita Apollo pater, tum fors comitante ME-

LANDRO,

Pindo descendens Aemoniisque jugis:
EN ROSA, quid dubitas, ait, hæc sub Daphni-
dis umbrâ,
UNDE fluet riguum MEL tibi, melque
apibus!

Interprete, cui inter
Florilegos
secretum innotuit,

JO: RUNGIO:

Adm. Reverendo & Amplissimo,

**DN. M. O L A O
CAVALLIO,**

Templi Cathed. Wex. Pastori, Archipræposito & Consistorii Adsesori seniori meritissimo & gravissimo, Promotori reverenter suspiciendo.

Nec non reliquis

pl. Reverendis & Clarissimis

VIRIS ac DOMINIS

Ven: Consistorii nominati ADSESSO-RIBUS æqvissimis, singulisqve Gymnasii lectoribus laudatissimis, benefactoribus & Promotoribus optimis, qvovis observantiæ cultu venerandis.

Salutem & Officia.

Eaud gratis in edito prærupi
montis vertice Musas sedem
suam elegisse arbitrata est li-
terarum gnara antiquitas, ubi
multa silvarum, (laureti puta) perennium
fontium, indeque largè manantis aquæ dele-
ctarentur amoenitate, in hunc verticem enī
contendunt multi, pauciores, spectatâ loci dif-
ficultate evadunt. Circa hujus rupis radî-
ces hærere ego semper coactus, assidue cacu-
men suspexi, si quâ teniori fastigio submissa
petra aditum ferentem ad apicem daret, in-
terea dulcedine desuper ebullientis defluentis
que humoris degustatâ, inde non potui nec vo-
lui prius avelli, quam guttatum collecto per
dejectus manante latice, aliquo modo sitim
restinxisset, & ad modum captus mei hau-
fissim. Pro hoc autem Nectare, quo me Muse
irrigare dignata sunt, non putavi me gra-
tiores ipsis posse referre grates, quam si char-
tis illarum nomen & Dignitatem mandarem,
quæ quidem tanta est, ut omnibus deside-
rium sui excitare deberet, nescio tamen quo
suo vel alieno merito multorum in se odium
traxerit; Sed nequicquam, ubicunque enim

sum-

summus Japiter sedem Musis destinavit, ibi
quoque in tutelam & praesidium illarum po-
tentem Apollinem constituit, adeo ut laterem
larent, qui Musas & earum amicos in tran-
fennam ducere dolis satagunt. In hac for-
tuna cum quibusvis aliis Musas Wexionen-
ses contendere possum, quibus tam benignus
Patronus, inque terrorem inimicorum fa-
etus Episcopus contigit & Ephorus. Hoc
quoque munus alia gratia auxit summi Ni-
minis bonitas, valido praesidio in Te adm.
Reverende Archipræposite locato, qui o-
mne tempus omnemque operam literis & e-
arum sc̄tatoribus dare non intermittis. Mea
jam nihil magis interest, quam utriusque
vestri pulsare fores, certa spe fretus, sicut o-
mnibus sinceris philomusis semper patent, illas
ad nullum in me beneficium clausum iri. Nec
vero me frangit, quod probet huic materiei
probus faber non acciderit, erigit interim quod
auri argentiq; rудis massa, etiam nullo splen-
dens calato opere, placere & expeti solet. Ex-
terna pulchritudinis facies infantes & deli-
catos delectat, præstantiam viri estimant,
illa, quod fateri piget, cum hic nulla sit,
nihil valebit, haec, quod supplex oro & con-
fi-

fido, seipsum atque me commendabit. Vobis
quoque Pl. Reverendi & Clarissimi lectors,
qui, dum Musarum limen primum penes vos
ingrediebar, agellum ingenii mei sedulò exa-
rando & repastinando coluistis, merito hic
redire debet fructus, sed id ipsum ægrè fe-
ro, quod laborem vestrum, & proinde expe-
tationem vestram æquare haud poterit. U-
beriorem ab illis expectetis, quorum fæcun-
dus ager dulci fontis humore abundè riga-
tus, proventum polliceri potest copiosorem, fa-
cite, quod frugi solet colonus, qui tenuem
anni proventum non despicit, sed servat &
boni consultit. DEUS Reverendissimæ vestræ
Paternitati, vestrisqve Dignitatibus felicia
concedat fata, quod ex imo pectoris vobet!

Reverendissimæ vestræ Paternitatis
Vestrarumqve Dignitatum.

Devotissimus & observantissi-
mus cultor

S. M.

THESIS I.

Initiō licet hujus negotii a vulgari via non nihil defle-
amis, veniam tamen no-
bis, arbitraria Methodo
incidentibus, datum iri
speramus & rogamus, nam
mos est longo receptus u-
su, eos qui thema aliquod disputando tra-
ctare laborant, primum solitos esse an sit,
de quo agunt, & deinde quid sit, nobis ve-
ro non tam illum modum spernentibus,
quam libertate utentibus, prima erit cura
dispicere quid sint Musæ, quo facto, non e-
rit difficile, ut fidimus, judicare an sint, &
forte isto labore proorsus supersedere licebit.
In natales tam nominis quam rei ipsius hu-
jus materiæ insipienti, tanta sententiarum
varietas obvia est ut non videamur proorsus
operam lusuri, si quasdam vel præcipuas
earum in apricum sistere contendamus, ut
aliis quoque facultas fiat de nostra suum fer-
re arbitrium. Musa est vox Græca, latine in-

A

vesti-

vestigationem seu indaginem significans,
 aπό τῆς μῶας per Sync. pro μώσεως th. μάω
 vehementer cupio & quāto. idem sentit Phar-
 nutus lib: de Nat. Deorum μύσεις aπό Ἰησ
 μώσεως id est Ζηήσεως: Alii propter scientia-
 rum & disciplinarum inter se convenienti-
 am appellant Musas quasi ὄμοισσας, qvod
 9. Musæ sibi invicem similes: sint quales
 decet sorores esse. vel ὡμής οὐσις quia sicut
 Musæ depingi solent quod se mutuo con-
 tinentes, choros ducant, ita inter omnes
 scientias & artes est quasi vinculum qvod-
 dam cognitionis quo omnes conjunguntur
 & cohærent. Quidam deducunt a μυέω in-
 stituo vel arcana & clausa Ideo. Nec di-
 splicet ab Hebræo רְבָנִים qvod eruditionem
 notat deducere à Rad. רְבִי eruditivit unde(dorice
 μώσαι) vel etiamà ΝΥΔ invenit, Musis nam-
 que inventio multa tribuitur, ut dicetur post.
 Quidam Græcorum non inepte Mosen appellant
Musaion & Muson, & prōinde ab eo Musas;
 nam ut ille omnis eruditionis princeps fuit, i-
 ra hæ doctrinis præsunt, sic soror ejus Maria seu
 Miria merito diceretur Musa, & sociæ ejus
 Musæ, cujus etymon Kirckerus refert ad
 Ægyptium μῶς qvod aquam sonat. Qvia
 Ægyptii inquit omnes artes occasione aquæ

3

Et fluminum repererunt. Illos etiam ad aquam tremulam Musas invenisse statuit. Roboratur quoque illud testimonio Diodori, qui Musas docet tuisse virgines ægyptias, Musicæ peritas, socias Osiridis sive Bacchi, atque hic propterea dicitur μυσητής perinde ut Apollo.

THES. II.

De origine Musarum ingens etiam opinio-
num diversitas est. Antiquorum quidam utpote Musæus & Mimnermus & alii putarunt illas una cum *Saturno* e Cœlo
natas ipsoque Jove antiquiores fuisse, & il-
las pro cognitione vel intellectione animi
habuerunt, quia ab origine nobis est insi-
tus scientiæ fons, qui non minus quam ipsa
anima, a summò Jove, seu Divinum quod-
dam est, intellectione enim sublatâ frustra
quæritur anima; Cæterum nos hic non tam
intelligimus Musam naturalem, hoc est
cognitionem per se emanantem & erumpen-
tem, quam acquisitam, & institutionem ex-
ercitio comparatam, nam alias plebejus vel
agrestis felici ingenio præditus diceretur
Musarum Alumnus. Alii Mnemonis &
Thesbiæ filias illas dixerunt. Alii Antiopæ
& Jovis, ad quas sententias non nisi in-

viti accedimus, illud enim pro rato & simo est habendum, cui simplex veritas calculum adjicere videtur. Postiores vero plurimi, in quorum vestigia pedes ponere non dubitamus, illas a Jove & Mnemosyne esse unanimi consensu statuunt, à Jove quia omne bonum divinitus descendit: a Mnemosyne quia illud conservatur & augetur memoriæ bonitate & exercitatione. Qui ergo in Palæstra literaria contendere desiderat percipiendi seu intelligendi & reminiscendi gaudebit facultate, prior a Jove, posterior a Mnemosyne est, ut duxerunt sapientes. scilicet hunc in modum haud dubie rationari voluerunt. DEUS scientiæ fontem nobis inesse voluit, qui quidem ex se ipso non prompte scaturit, sed foris aperiatur necesse est, quod exercitatione memoriæ fieri debet, illa enim locuples eruditionis penus & cella est, & non est aliud quod perinde doctrinam fovet ac memoria felix; idcirco diligenter est subigenda & excolenda iis qui Musarum sacris Initiati sunt. Et quoniam multoties in memoriæ mentionem volentes incidimus, non inutile forte fuerit in ejus naturam ὥς ἐν παρόδῳ breviter divertere, Sed cum homo ex corpore & mente unum sit, dispiciendum merito esset ne utriusque actiones, nempe cogitationes mentis,

5

& motiones corporis confunderentur, ni co-
geremur, imperatæ brevitati litaturi, satis ha-
bere, consulto sepositâ intellectuali, & sepa-
ratis animabus competente memoriâ, qvæ si-
ne Phantasmatum exercitatione, in mente vin-
culis corporeis laxatâ, alvetam vicem præ-
stare debet, saltem de animalis seu sensualis
& ab unione pendentis memoriaz motionibus
pro re natâ agere. Qvarum licet non nul-
la à mente determinari queant, plurimæ ta-
men, si non omnes, machinæ corporeæ de-
bentur. Ea lege DEUS corpori nostro ani-
mam unitam voluit ut certo modo sentire
& cogitaret, qvotiescumque corpus aut ali-
qua ejus pars certa quadam ratione move-
retur, & vice versa, & in isto actionum &
passionum commercio unio posita est, qvo
etiam cernere licet in memoria, qvæ non est
aliud qvam rerum ante cognitarum vel præ-
teritarum recordatio, & in statu unionis
considerata fit, cum spiritus in cavitate ce-
rebri fluitantes, vel inclinatione glandulæ pi-
nealis ad aliquam partem determinati, vel
ab objecto in sensus agente, & nervorum
fibrillas in interiore superficie cerebri ter-
minatas movente, agitati, occasionem acci-
piunt pristinam viam repetendi, & eosdem
poros aperiendi, qvos antea cum hac vel il-

la cogitatione mentis huic motui conjunctâ
 Subierunt. Potest etiam actus memoriae solius
 Spiritus animalis fluxu excitari. Ex dispo-
 sitione cerebri & habitudine fibrillarum tar-
 ditas vel promptitudo memoriae pendet. E-
 g. homines, qvibus siccum nimis est cere-
 brum, & fibrillæ crassiores & minus mobiles
 ægre Subit recordari; qvia fibrillæ rigidæ
 impressionem objectorum non recipiunt, &
 siccum minusque temperatum cerebrum Spi-
 ritibus transitum non concedit. Sicut impres-
 sionem annuli non recipit lapis, aut vestigium
 lutum induratum. Si cerebrum fuerit ni-
 mis humidum & diffluens tolluntur vestigia &
 memoria perit, quod etiam in parvulis contin-
 git, ubi vestigia ob incrementum expunguntur.
 Qvibus vero cerebrum est bene temperatum
 & fibrillæ subtile mobiles & flexiles, illi sunt
 felicissimi. De hac re plurima essent dicen-
 da, nec non de imaginatione, reminiscientia, &
 aliis, ni ratio instituti me juberet hæc aliis exqui-
 sitiori ingenio præditis discutienda relinquere,
 idcirco me ad propositū recipio. Non incommo-
 dè Musæ Mnemosynes dicuntur proles, μνήμη
 est memoria, cui additur appositorum per le-
 nihil significans οὐνη. Literas docta antiqui-
 tas pro suo ingenio numen Divinum semper
 metiri conata est, & cum non potuit percipi

pere quo pacto unicus a nobis cultus inque
secula laudandus DEUS, omnia videret & im-
pleret, quantum acie mentis proficere potuit,
mythicis fabularum integumentis acumen in-
genii explicuit, idque plurimorum, quos intro-
duxit, Deorum consideratione, non quod in-
finitos numero DEOS arbitrata est, sed vim
& potestatem unius infiniti; per omnia dif-
fusam existimans, illi, pro actionum loco-
rum & effectuum diversa varietate, varia im-
posuit nomina. Unde verum est si dicamus
vires omnium cæterorum Deorum undique
per omnia elementa dispersas ab uno Jove es-
se, cui reliqua Deorum caterva affinitatis
vinculo conjungitur, instar fontis in riu-
los diducti.

THES. III.

Licet in tam miro & secundo sententia-
rum proventu non adeo facile sit senten-
tiam invenire, cui dicendum tu mihi sola pla-
ces: interim tamen videntur aut certe debent
omnes in unum quasi scopum collimare, in-
digitando Musas nihil aliud esse quam acutam
ingenii vim, & indolem animi nobiliorem quam
bonas artes Studia disciplinas & scientias se-
ctatur discit & docet, quamque ad mentis &
ingenii exercitia libere delabimur, nam ne-
cessitas a Musis abhorret, quibus lepos jucun-
dus

dus potior est amicus; Quippe vis illa animi
quæ intelligit, Studiis & literis admota, nec
non curæ Præceptorum commissa, de Mūsis de-
nominari mox incipit. Sententiæ nostræ ro-
būr conciliant Phrasēs quas quotidie oculis
& auribus usurpamus. Dicimus enim Mu-
sis operati, operam dare, invigilare, iis se
consecrare & devovere, sub Musarum ve-
xillis militare, castra illarum sequi delectare
se cum Mūsis &c. quid hoc aliud est quam
ad studia literarum se applicare, & in illis
addiscendis ingenium animum mentemque ex-
ercere? Musarum nomine omnes artes libe-
rales continentur, quippe quæ a Mūsis in-
ventæ creditæ sunt, & proinde non male
possunt pro novenario Musarum numero
novem dici, sed quod jam in ore omnium sit,
artes liberales septem esse, ex impositione
humana, tandem longo usū in consuetudinem
abeunte, factum putamus. imo omnis anti-
qvitus sapientia Musarum nomine censeba-
tur, præcipue tamen Poësis & Mūsica vo-
ce Musarum designabantur. Hinc sententi-
am nostram non moratur sed promovet,
quod Mūlæ Cantores appellantur, si enim ex-
aminemus verbum ἄειδω cano, est illud
ab & intensivo & ἄειδω cognosco scio, quas
si omnium rerum scientiam sibi vendicent
Mu-

Musarum alumni. Poëtæ qvī etiam cantores dicuntur plerumqve Musarum auspicio poëmata sua ordiuntur, qvorū exemplum hodiernus etiam Mūsīs devota posteritas imitatur.

THES. IV.

Numerus Musarum varijs auctoribus & temporibus etiam fuit varius, & quamvis novem esse numero jam receptum & celebratum sit fere ab omnibus, lubet tamen nonnullorum aliter sentientium sententias in chartas nostras transferre. Qvi duas Musas putarunt, unam fecerunt *contemplativam*, qvæ res à sensibus abstractas doceret. Alteram ab *efficiendo practicam*, qvæ circa effectiones & res mechanicas versaretur. Censorinus ait Musas olim tres fuisse ideo existimatas, qvod organon aliquod Musicum tres habuit intensiones *gravem*, *mediam*, & *acutam*. Varronis quoque eadem est sententia, scilicet eas tres esse, unam qvæ a qvæ nascitur motu, Alteram qvam aëris ut efficit sonus, Tertiam qvæ merā tantum voce consistit. Alius piæ & antiquæ memoriae scriptor numerum ternarium approbat, qvia sonus, qvi materies cantionum est, triforis est natura, aut enim editur *voce*, ut qvi fauibus sine instrumento canunt; aut *flatue*

ut tubarum & tibiarum. aut *pulsu* sicut in tympanis & citharis, nec non aliis quæ percutiendo sonora sunt. *Cornuto ternarius* placet numerus, ob perfectionem ejus qui etiam DEO tribuitur tanquam simplicissimus. *Pythagoras & Cicero* præstantiam quaternarii respicientes, tot etiam Musas constituerunt. Nonnulli quinque habuerunt referentes eas ad vetustissima instrumenta Musicorum, quæ non plures ex eorum opinione habuerunt sonos, ab his Musæ haud dubie præsides cantorum & Musicorum habitæ sunt. Sunt & qui numero septenario magnam vim inesse censem, ob septenarium numerum artium liberalium, de quo dictum est modo. Non omnia possumus omnes, nec omnes venatione delectantur, vel militiâ, vel navigatione, aut vulgari opificio capiunt quæ commoda terræ. sed plurimi literarum desiderio tenentur, siccirco multas genuisse putatur Jupiter Musas, quo liceat cuivis affatim cum delectu haurire ea quæ elegantia & ipsi utilia sunt. Novem esse Musas plurimorum auditorum consensus & argumentorum pondera evincere videntur. Osiris seu Bacchus Ægyptiorum DEUS omni genere Musicorum & chorearum delectabatur, propriea plerique Musicum conjectabantur, inter

ter quos novem fuisse puellas proditum est, quæ cantu & Musicâ præstarent, quas ideo Græci appellavunt Musas, singulis vero unus Bacchus præfectus est, quia is symbolizans & operte divinitate cognitionis nectar prudenteribus monstrat & propinat. Plutarchus hunc in modum ratiocinatur pro hoc Musarum numero: *Novenarius est primus ex primo impare quadrus, atque impariter impar, inque tres aequales dividitur impares seu ternarios, quorum singuli in totidem monadas dividuntur.* Porro ex duobus cubis primis constat & monade, vel ex triangularibus, sex videlicet & tribus, inde triplicatio ternione evadit novenarius. Antiqui omnia scientiarum genera ad tria referebant, Philosophiam, Rethoricam, Mathematicam, illa fixerunt dona & munera trium Dearum quas Musas nuncuparunt. Sequentibus seculis & Hesiodi ætate cum earum virtutes clarius detergentur, carpentes eas in partes seu formas trinas, iterum viderunt unamquamque includere tres differentias. In Mathematico Musica continetur Arithmetica, & Geometria. In Philosophico Logica Ethica & Physica. In Rethorico triplex causarum genus. Quorum cum nullum abhorrete à Diis & Musis, vel sublimioris fontis expers esse existim-

runt, haud absurdē Musas non tam fecerunt,
 qvam existentes qvāsi invenerunt. Numē-
 rum qvoqve hunc stabiliunt novem noctium
 concubitus Jovis cum Mnemosyne unde gra-
 vida facta novem filias seu Musas uno par-
 tu in monte Thessalīæ Pierio enixa est, *in*
quo tonanti Mnemosyne Jovi fæcunda novies
artium peperit chorūm, dicente Phædro: huc
 frons dissertationis hujuscum inscriptione con-
 vertenda est, & hinc merito Pierides nuncu-
 pantur. Nocturno hic tribuitur coitus tempori,
 nam qvi sapientius qvid meditari gestiunt,
 nocturna his opus est meditatione, & omnia
 qvæ ad literas pertinent, noctu & in solitu-
 dine potius ferme excogitantur. Pierus Ma-
 cedo qvidam prædives, novem habuit filias,
 qvæ Musas ad certamen cantus provocare
 ause sunt, & ab illis victæ in tot picas mu-
 tatae sunt. Vid. Ovid. Met. unde postea Mu-
 sæ earum, nomen veluti tropæum usurpan-
 tes, Pierides vocabantur. Sed hanc denomi-
 nationem non nisi secundariò in titulo di-
 scursus nostri respicimus. Hunc etiam nume-
 rum nomine suo tot literis constante, adstruit
 Mater earum *Mnemosyne*. Præterea hic nume-
 rus præcipue à veteribus pro qualibet mul-
 titudine usurpatus est. Non obscurum est vi-
 deere, præter id qvod superius dictum est,
 per

per novem Musas intelligi novem scientias, ab illarum sectoribus coli & ventilari sventas. Pro hoc numero etiam alia ratio militat: quod sc. civitas quædam Græciae, *Gyraldus* à *Linocerio* citatus, putat fuisse *Sicyonem*, apud tres statuarios terna simulacra Musarum conficienda locavit, hoc pacto, ut tria pulchiora emeret & in templo Apollinis dono poneret, itaq; contigit, ut omnes artifices æquè pulchra formarent simulacra, emit ergo Civitas omnia, & in templo Apollinis dedicavit, qvibus *Hesiodus* postea nomina imposuit. Porro ioficitæ sunt cum Apolline Musagete & Fratre earum (qvi cum cithara decachorda, legis Divinæ decachordum vel Psalterium referente, pingi solet) quod nihil aliud præ se ferre putamus, qvam decem humanæ vocis modulamina, seu decem instrumenta vocis articulare proferendæ, ut sunt: quatror primores dentes alias canini dicti, qvos lingua percutit. duo *Labra* qvæ sunt veluti cymbala verborum. *Lingua* plectrum. *Palatum* cujus concavitas facit sonum, hoc enim eundem habet usum insore ac laquear in templo, ut reflectens major fiat sonus, unde qvibus læsum est palatum rauca est loquela. *Aspera arteria*, qvæ est meatus Spiritalis. & *pulmo* qui veluti follis conceptum spiritum vel aërem cau-

sam soni proximam reddit & revocat. Hic non moratur alterum aëris usum scilicet vim illam elasticam, quam, in pulmones irrumens, sanguini ne putredinem contrahat, largitur. Quidam per has Musas, sphæras cœlestes intellectas voluerunt, quorum aliæ sunt tardiores, aliæ celeriores, aliæ medium inter hos motus sortiuntur; Eandem fuisse sonorum in instrumentis Musicis differentiam quibusdam persuasum est, quorum inventio *Musarum* tutori & præsidi Apollini Attributa est, qui cum typum solis in firmamento positi referat, necesse est ut Musæ ejus comites ex loco vicino nomen sortiantur. Non defuerunt qui cœlum illis, utpote filiabus Jovis, sedem destinarunt, quod ex Horatio apparet, qui auxilium Musarum cœlitus devocare sivevit.

THE. V.

Dispicientes quo tempore coli cœptæ sunt Musæ, deprehendimus quosdam (siquidem Musas, cognitionem vel intellectuionem animi, quæ utpote primaria ejus facultas, individuus ejus comes est, interpretati sunt) statuisse illas ab initio societatis humanæ fuisse. Constat eqvidem ex Homero qui coetaneus fuit Eliæ, & Hesiodo qui Musarum sa-

sacerdos fuit in Ascra aspero & sterili pa-
go in Bœotia ad radices montis Helico-
nis sito, Musarum cognitionem illorum æ-
tatem antegressam fuisse, illi enim multa
jucundè & utiliter de Musis scripserunt.
~~Tempore primorum judicium, Hercules Jason~~
& Argonautæ, de quibus, in narrando
multi sunt Poëtæ, ~~expeditiones suas insti-~~
tuerunt. Imò fulti sententia acutissimi Hue-
tti, non veremur Musas ad tempora Mosis
usque referre, à qvo etiam nomen illorum
deductum innuimus, qui omnis eruditionis
eā tempestate facile princeps fuit. Accedit
etiam qvod à Græcis Musajos appellatus sit,
& Soror ejus Maria cum suis sociis con-
venienti nomine Musa vocata est, ut su-
pra diximus: par ergo est nomen, par etiam
officium, cantus videlicet & tripudia, qvo
munere præcipue nobilitata fuit Maria. Qvi-
bus persuasi rationibus, ætatem Musarum
usque ad tempora Mosis retro numerare
contendimus, sed num ante illa tempora
aliqua earum cognitio extiterit, certo con-
cludere non possumus.

THES. VI.

Tanta est vis Musarum ut mentes vulga-
res suspensas teneant, & in sui admiratio-

nem

nem rapiant, cum suavitate orationis, &
 si*ctorum* mirabili varietate animos illustrium
 Juvenum solerter capere sciunt, multa pro ve-
 ris obtrudendo, nulla enim res tam exigua est,
 quam non mirum in modum elevat artifex
 Poëta, sibi tamen & pudicitiae suæ optime
 cavere sciunt, quare etiam castæ virgines, na-
 tivo & venusto decore semper contentæ
 habitæ sunt, unde est quod ἄτρωποι seu illæ-
 se & invulneratae semper sint, tela enim è
 pharetra Cupidinis depromta, sicut non re-
 formidant, ita nec expertæ sunt. Et Veneri
 illis bellum minitanti acriter succensuerunt.
 Viros quidem eorumque animos oculis suis
 venantur Musæ, non tamen molles effeminatos
 vino & veneri deditos, sed sobrios & constantes.
 Mulieres singuntur, quia virtutes & disci-
 plinæ casus muliebris nomenclaturas habe-
 bant. Virgines autem castæ & non conjugatae,
 quia omnes graves pravæ & immodicæ volu-
 ptates sapientiæ aduersariæ & nocivæ sunt, &
 memoriam acumenq; ingenii maxime debilitant
 & discipline virtutis uti virgines abdite vi-
 dentur, dicente Geofredo linocerio, qua ra-
 tione interiores & reconditas appellavit Ci-
 cero literas. Cur autem virgines Nymphæ
 dicuntur non potest eos latere, quibus no-
 tum est, quid sit νύμφη, seu indicium inte-
 græ

græ pudicitiæ virgineæ, cuius ulteriore explic-
atione, utpote teneris & honestis auribus in-
gratâ supersedemus. Nec est qvod alicui scrupu-
lum moveat, qvod singantur Virgines &
tamen filios habeant. Clio singitur duos
habere filios diversæ indolis, *Hymenæum* &
Jalemum, sunt etiam qvi hos pro filiis Cal-
liopes non minus quam Orpheum habue-
runt. *Erato Tamyræ* qvi amatoria cecinit,
Thalia Palephati, qvi de frugibus & plan-
tandis arboribus, scripsit, matres dicuntur, imò
singulis sua tribuitur progenies, Nam hoc
fit saltem Paronymicè & allusivè, cum Po-
etæ & sapientes iis excelluerunt donis ac do-
tibus, quibus Musæ illorum genitrices ga-
visæ sunt. Quin singulæ Musarum illustres
Poëtas rapuisse eisque cum lyrâ & carmi-
nibus venam artem & vaticinia indidisse
creduntur: *Calliope* Orpheum habuit filium
eumque afflavit, ut auctor est *Hesiodus in Theogonia*, *Musæum Urania*, Homerum *Clio*, *Poly-
mnia* Pindarum, *Erato* Saphon, *Melpomene* Ta-
myram, *Terpsichore* Hesiodum, *Thalia* Maron-
Nasonem *Euterpe* inspirarunt, longum est
mnes enumerare Poëtas. Musæ nusquam ab
ullo pictore vel pictore armatae exhibitæ sunt: quo
significatur, id vitæ qvod in literis ævum ex-
igit, placatum & mansuetum esse opportere.

Nec mirari subeat quod Pallas Musarum amica, & ex Patre soror eorum, armata è cerebro Jovis nata sit, semperque in armis stet, Musis vero insigni armorum specie eminere non sit concessum. Nec hæ prorsus inertes sunt, licet arma non gestent militaria, auro argentoqve distincta, Clypeum scilicet & gladium, hoc est, eruditus & in castris Musarum exercitatus, ne nudum latus hosti obvertat, pro cuspidi pñacutam ingenui aciem irruenti violentiè opponit, imo vir sapiens inque rebus agendis providus, ipsam Gorgonis faciem in scuto, pectori affixo gestat, quo tela incaute incurrentium non solum excipit & contemptim eludit, sed etiam infestissimos hostium rigore & obmutescere facit. Cedant ergo arma Togæ concedat laurea linguae.

THES. VII.

Hoc loco non videtur silentio prætereundum, quod tanta inter eas vigeat amicitiaz vis, voluntatum studiorum & sententiarum suæ consensio, ut nunquam in diversa dentur diuantur, sed semper una incedant, inque suavi concordia persistant; quod ne gratis ab enī quis dictum vel dictum arbitremur sciendum est, illas hoc ipso indigitasse, virtutes & di-

disciplinas individualē & sororio quasi nexu co-
hærente, unde Poëtæ totam plerumque Mu-
sarum catervam opribus suis voto præmit-
tere solent, aliquando synecdochicè unam,
reliqvis subintellectis, adhibent. Et ne nutriti-
menti inopiam languescant, vel inediā consu-
mentur, præstantem nutricem *Euphemen* il-
lis invenit veneranda antiquitas, gloria enim
& illustre nomen bonasartes & disciplinas alit,
nec est alter magis potens & acutus stimu-
lus ad impellendum animos in emulationem
virtutis quam gloria.

THES. VIII.

Non speramus procul operam perditum iri-
si in singularum naturam breviter inspi-
ciamus. Prima illarum est *Clio* à κλέειν
vel κλέσσειν gloria, quam ex studio literarum
sibi arcessunt illarum amantes, Hæc res ge-
stas canere & celebrare, nec non historias
invenisse fertur, quarum est memorare lau-
des fortium virorum, eorumque gesta ad po-
steritatem transmittere. Duos diversæ indo-
lis filios habuit *Talemum* & *Hymeneum*, n' huic
nuptiarum solennia cordi erant, quem etiam
cantuum Epithalamicorum inventorem fuisse
vult Plutarchus; illi autem luctu & gemitu tem-

pus terere solenne erat, h. e. qui gloriam affectant in literis, nunc dulcem cantant *Hymenaeum*, nunc lugentis *Jalemi* miseram edunt vocem. Secunda *Erato* Δύο τῷ ἑρωῖος amoris nomen naēta est, vel qvod his p̄ficit qui amores canunt, quia cupidine & amore sciendi tenentur sapientes. Cupidinem venetis, & voluptatis mollitiam hinc facescere jubarimus. de prole huius cum non sit una omnium opinio, illam missam facimus. Tertia *Thalia* à θάλλῃ virere, nam doctrina & Poëtarum fama nullo tempore marcescit, seminandi & plantandi, artem docuisse creditur, hinc epulæ & convivia, ex qvibus moderatè institutis & usurpati ingenio gravioribus interdum curis laxato, dulce sufficitur teſtigerium & pabulum, nam spiritus animales novo incremento aucti, vegetiores redduntur, & facilitatem accipiunt aperiendi poros cerebri, atque sic actum memoriae sublevandi. Quarta est *Melpomene* à μέλπω seu μέλπομαι quasi μέλος ἐπω à modulando dicta, quia cantus, aliis autem Rhetorices, inventrix putabatur, & tragœdiis p̄fideſere, nam mos erat, aclus tragœdiarum choreis, cantu & carmine flebili constantibus interpolare, nec incommode ſicut enim diversa μέλη seu membra unum

corpus constituant, ita ex diversitate vocum unum melos consurgit, quo haud dubie dulcis oratio, diserto fluens ore intelligitur. Quinta *Terpsichore* à τέρψει τὸς χόρας delectandis tripudiis dicta, vel quod ipsa his vehementer delectetur. vel quod aliis bonis è doctrinā promanantibus oblectet, vel etiam ipsum Musarum chorū. Inventio citharæ huic tribuitur. Saltare antiquis in vitiis non erat possum, unde vero saltatio absqve Musicā? hinc apparet non omnes Musas seriis, sed quasdam etiam jocosis, modo tamen pulchre servato, intentas esse rebus, cavendum itaque ne ad turpem & inhonestam voluptatem disciplinæ inimicam fiat lapsus. Sexta est *Euterpe* ab εὐτέρπει bene delectare sic dicta, à savitatem concentus, vel à gaudio quo tandem fruuntur literati, licet enim in castris Musarum multa gravia occurrant, larga tamen præmia & jucundæ oblationes illarum sectatores olim manent & seqvuntur. Mathemata, vel ut alii volunt Lyram tibiam & instrumenta Musica invenisse eisque præesse existimatur, quidam in uno, alii in pluribus filiis hanc acquiescere autumant. Septima est *Polymnia* quasi πολύς μνεία ab excellentiā memoriarum, quæ quantum Musarum sacrarium in-

ingressos juvat, supra in Thes. II dictum est; quare in narratione ejus multum esse non opus est. Alii Polyhymniam vocant à multitudine carminum seu laudationum. hæc historiam dicit quia multarum rerum memoria pollet. Oœava est *Urania ἀπ' Ἐργοῦ cœlestis* sic appellata vel à cœlestium rerum cantu, quia Astrologiam disciplinarum Mathematicarum nobilissimam invenisse ducitur. per cœlum hic, ex mente Plinii, totius mundi systema intelligitur, quia Musarum Alumnus cognitionis omnium honestarum rerum desiderio trahitur. Et docti viri sub quolibet cœli climate degunt. vel quod eruditos & sui studios ad cœlum usque laudibus evehat, oculosq; mentis ad contemplationem cœlestium elevet; at cœlestis illa contemplatio quid aliud est, quam animo ad secretas cogitationes versato, despicere quod conducit vel nocet, illud vero diligere, hoc aspernari cœlestis est animi & divini. Agmen illarum claudit ultima & nona *Calliope ἀκαλῆς ὄπης* seu suavitate vocis nomen habet, unde illam Rheticæ artique persuadendi, nec non Poëticæ præfecerunt, hæc reliquarum omnium excellentissima est, illa enim unica omnes alias sapientiâ doctrinâ, nec non literis sui nominis numerum reliquarum æqvat.

æqvat. Hæc de nominibus illarum breviter dicta sunt. Quod aliorum subtilium ingeniiorum acies in his scrutandis longius se penetrare valet, non invidemus vel damnamus, nobis simpliciter perivasum esto, qvod qvā multum operæ disciplinis dederit, & gnavit Musas coluerit, tam mitiores disciplinas, quam occulta Philosophorum adyta inspectavet, non solum decus & gloriam, sed incredibilem etiam voluptatem ex illo labore reportabit. Inventa singularum Virgilius carmine sequentis complexus est.

*Cleio gesta canens transactis tempora reddit
Melpomene Tragico proclamat mœsta boatu.*

Comica lascivo gaudet sermone Thaleja.

Dulciloquis calamos Euterpe flatibus urget. (get

Terpsichore affectus citharis movet, imperat, au-

Plectra gerens Erato saltat pede, carmine vultu.

Carmina Calliope libris Heroica mandat.

Urania cœli motus scrutatur, & Astra.

Signat cuncta manu, loquitur Polymnia gestu;

Mentis Apollineæ vis bas movet undigè Musas.

In medio residens complectitur omnia Phœbus.

Fulgentii de Musis tale est ratiocinium, Musarum fabula nihil aliud præ se fert quam primum esse, velle doctrinam: secundum, delectari qvod velis: tertium, instare ad id quo delectatus es

qvaro

quartum, capere id quod instas: quintum, memorari quod capis, sextum invenire de tuo simile ad id quod memineris: septimum judicare de quo invenias, octavum eligere de quo iudices, nonum optime dicere quod elegeris. De ordine Musarum, sicut non multum refert quo incedimus, cum & varius apud autores & scriptores reperiatur, non adeo sumus solliciti, nec hunc tanquam apodictice probatum, aliis obtrudimus, sed quemlibet suam fovere sententiam & libertatem sinimus.

THES. IX.

Absolutâ jam breviter historiâ & inventio-
ne Musarum, verbis in pauca collatis,
unde cognomina sortitæ sunt ostendere
animus est. Tum hoc tenendum est, quod
loca quæ incoluerunt vel in quibus celebra-
tæ sunt illas sibi cognomines formarunt.
Unde vero Camenæ dicuntur non adeo con-
venit inter eruditos, quidam à cantus amoë-
nitate. Antiquis dictæ sunt Carmenæ & Ca-
mæ Postea abjecto r. vel s. aliis placet Ca-
menæ quasi Canenæ à Canendo. Dicuntur
Heliconides vel *Heliconiades* à vertice He-
liconis, in quo sedem habuisse singuntur, qui
mons in Boeotia, Parnasso pariter Musis &
Apollini sacro, cuius etiam altitudinem & am-
bi-

bitum æmulatur, vicinus est, ejus radix et
 fundatum saxeum, adeo est Asperum vi-
 sque scrupulosa, ut ad culmen tendenti vix
 dimidium conficeret licet, priusquam multum
 sudet & algeat, adeoque satis efficax ad ex-
 primendam imaginem vitæ literariæ. Alii ab
 Organo Musico Helicon dicto, in quo no-
 vem chordæ sunt, hanc denominationem
 ductam volunt. Modo dictus in Phocide
 mons Parnassus, unde quoque *Parnassides* deno-
 minantur Musæ, sit ab Heb. נַחַת & שְׁנָת,
Har est mons, *Nahbasch* vero Augurium, quasi
 dicator mons Divinationis, nam oraculi Del-
 phici sedes erat ad radices Parnassi. atque hinc
 fabulæ locus. Hinc non procul abest Aonia
 pars montanæ Bœoticæ, quæ etiam nomen Mu-
 sis dedit, ut dicantur *Aonides*. *Cithariades*
Cithærones & dicuntur ab alio monte Bœoticæ,
 30. mil. pass. à Parnasso distito, ubi Baccho quon-
 dam sacra siebant, ibique Nymphas ex anro
 suo olim vaticinatas esse constans tenet fama,
Pierides vocantur à Piero monte Thessaliæ illis
 sacro, de quo antea. vel Piero vetustissimo Po-
 ëta qui plurimum Musas celebravit. *Thespia-*
des appellantur à Thespia liberâ in Bœotia urbe
 Musis consecratâ, *Heliconis* propinqua. *Peo-*
gasides à Pegaso alato *Bellerophontis* equo,

fontem in monte Helicone itidem Musis sa-
 crum, unguis aperiente, qui fons Caballinus o-
 rigine Græcā Hippocrene nominata est, unde Hip-
 pocrenides. Qui hoc fonte labra proliuit mox
 Poëta factus est, Pegasus est à πηγῇ fons. Pim-
 pleides & Pimplea à monte in Macedonia
 Pimpla, & fonte ibidem ejusdem nominis,
 utroque Musis dicato. Aganippides ab A-
 ganippe celebri fonte, ad montem Heli-
 conem, Musis & Apollini sacra. Hic non
 est idem cum superiore Hippocrene, sed est
 illi vicinus, & ejusdem naturæ, nam poti in-
 spirationem literarum fecerunt teste Solino.
 Aganippe commode ab Hebræo ducitur.
 Aganibba est crater viroris, hoc est viridis,
 quia fontis crater est, antea dicta est Enip-
 pe quasi en ibbe, fons viroris. Cadmus in-
 ventor hujus fontis habitus est, bene, con-
 veniunt res, nam is ex mente Antiquorum
 literas quoque invenit; inde facile est judi-
 care, cur fons ab eo inventus Musis sacra-
 tus sit. Castalides à fonte Castalio ad radi-
 ces Parnassi sito, non procul à Delphis, un-
 de Apollini & Musis consecratus est, Mur-
 mur Castalii fontis aliquid fatidici putaba-
 tur habere, nomen huic fonti dedit virgo
 Castalia, quæ Apollinem fugitans præcipitata,

inque fontem versa est. *Libetrides* à Libetra
 fonte Magnesiae, carminibus celebrato. Qui-
 busdam placet à Libetro monte Macdoniae
 hoc derivare nomen. *Hilissiades* à Hilisso
 Atticæ fluvio nuncupavit Cœlius. Dicun-
 tur porro *Ligyæ*. *Corysites*. *Mnemosynides*.
Maenides. *Ardalides*, tibiam enim invenisse
 Ardalus credebatur, in cuius veteri arâ
 Musis & somno illorum amico Sacra siebant.
 Jām multis in locis, qvod dolendum, sacri-
 legia verius quam sacra illarum cernere li-
 cer. Non possumus inficiari, plurima hic
 esse intermissa, utpote de montibus *Pindo* &
 aliis, fontibus, templis, sacris & locis Mu-
 sarum, sed proposita brevitas jubet nos hæc ex
 quæstioribus ingenii discutienda relinqvere.
 Tempus jam aurem vellit ut huic negotio
 finem imponam sicubi, qvod pulcrè novi,
 imprudens lapsus sim, & scopum, veritatis
 adyta, arcanosque fontes minus recte reclu-
 dendo, non contigerim, des qvælo B. L.
 hanc culpam ingenii, facultatis, & subsidio-
 rum curæ supelliciti, cum non industria
 ducia sed vigor consuetudinis Academicæ,
 hunc conatum expressit.

PRO CONCESSA GRATIA, SIT
 SUMMO NUMINI GLORIA.

Ad
VIRUM

Clarissimum Candidatum.

Dn. S V E N O N E M
MELANDRUM,
Dissertationis hujus Gradualis Au-
torem ingeniosissimum,
MUSA gratulatoria.

Ter trinæ Phœbi comites, Heliconis alu-
mnæ,
Quid sint, quid valeant, quidve requirat
opus,
Monstrat Thespiadum & sophiæ decus ipse
MELANDER,
A musis quando certat habere decus.
Sic solvit tricas, sic volvit & ore loquelas,
Omnia sic tanta fertilitate refert;
Ut merito Musæ jam mecum dicere possint:
Hunc Musæ studiis excoluere suis.
Inspice lector opus, tibi fructus, utilitatem
Policeor magnam, sic quia differuit:
Progenies Jovis aut Phœbi ipsis esse Poëcis
Dicitur Aonii turba novena jugi.
Cunctis suppeditant rectas mortalibus artes
Musæ, quas portant ex Helicone suo.

Hæc animos nostros stetunt modulamine cantus,
Laude Deum celebrant & pia facta canunt.
Jam montes habitant, jam lucos & loca sola,
Nunc loca Pierii, nunc Heliconis amant.
Interdum cunctæ, nonnunquam perficit una
Ex illis Musis, facta per ampla sua.
Calliope nobis heroica carmina mittit,
Dat vocem egregiam pectori & ore suo.
Melpomene tragico dat carmina digna cothurno
Hæc suavi cantu jam superat reliquas.
Splendida gestarum sit Clio nuncia rerum,
Hæc merito Aonii dicitur una chori.
Terpsichorem dicunt Sirenas progenuisse,
Quæ simul ostentans organa, listra fides.
Ast Erato saltans, modulans & amabite carmen,
Quam procul omnis mox in sua vota vocat.
Serta Thalia manu solerti laurea texit,
Gaudens jucundo more vel ore suo.
Uranie pandit famulæntia sidera Cœli
Atque poli motus, Dædala castra docens.
Reficiens animos Polihymnia voce sonora
Cernitur & gestu corporis ipsa placens.
Dulcis at Euterpe calamis instructa canoris
Dulciloqvis calamis flatibus usque premit.
Hæc novem Nymphas, movere undiq; palces
Apollo,
Phœbus & instruit has in medio residens.
Quid motor in rebus, quas Auctor protulit ipse?
Quid tacitæ mentis sensa profunda velint?

Nil

Nil nisi qvod grandicelebrē nova gaudia plāusu,
 Nil nisi qvod grater jam tibi Pierides,
 In montem aonium qvas confluxisse videmus,
 Ingens lātitiae fertue ad astra sonus ;
 Hæ pariter Musæ contexunt ferta decora,
 Qveis illæ cingent tempora docta tua.
 Sicq;e dabunt Musæ tibi præmia justa laborum,
 Egregiusave labor sic tibi justa dabit,
 Provida sedulitas rebusque intenta gerendis
 Perficit hoc doctum sedulitatis opus.
 Nostra per immensas ibunt præconia laudes,
 Et memorabimus hæc facta polita tua.
 Da DEUS auspicio fausto cedant tua cœpta
 Numinis in laudem, sunt pia vota mea,
 In patriæ propriuinq; decus simulac & ho-
 norem

Inqve patris plausum, ditige cuncta DEUS !
 Te servet jam Rector Olympi cernuus oro,
 Nestore sic senior vive, vigeq;e vale !!!

quam sincero adfæctu obtulit

JONAS EREDAH.

